

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 29 Ocak 2025
Sayı : 1021

10/2303

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde güvencesiz çalışmanın ve işlerin sayısının arttığı ve güvencesiz olarak çalışanların büyük bölümünün kadınlar olduğu bilinen bir gerçektir. Kadınların güvencesiz çalışmasının ortaya çıkardığı sorunları ortadan kaldıracak ve kadınların güvenceli işlerde çalışmasını destekleyecek önlemlerin alınması amacıyla Anayasa'mızın 98. TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri kapsamında Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini saygılarımla arz ederim. (14.01.2025)

ASU KAYA
Osmaniye Milletvekili
TBMM Katip Üyesi

Deniz YARUZYILMAZ
Zonguldak Milletvekili

Ali KANER
Uşak MY
Burhanettin BULUT
Adana MY

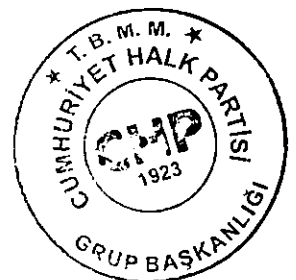
Ömer Fethi GÖRER
Niğde Milletvekili
Niğde

Ufuk ÇAKIROĞLU
Eskişehir MY
Uşak

Ayhan BARUT
Adana MY

Hüseyin YILDIZ
Aydın MY

Olcan KAYA
Mersin MY

[illegible]

GEREKÇE

Ülkemizde istihdama katılımda kadınların önünde yer alan engeller kadınların istihdama katılımının önünde ciddi engeller oluşturmaktadır. TÜİK verilerine göre, Kasım 2024'te işgücüne katılım oranı erkeklerde %72.1 olurken kadınlarda bu oranın %36.7 olduğu görülmekte. 15-24 yaş grubundaki erkeklerde işsizlik oranı %11.9 olurken, kadınlarda %23 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Bu rakamlar, kadınlarla erkeklerin istihdama katılım oranlarındaki uçurumu ortaya koymaktadır.

Ayrıca, bunun yanında, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün yasal korumasız veya sosyal güvencesiz çalışma olarak da bilinen "kayıt dışı çalışma" veri setine göre, Türkiye'de kadınlar erkeklere göre daha fazla kayıt dışı olarak istihdam ediliyor. Toplamda kayıt dışı çalışan kadınların oranı yüzde 34,4 olurken, erkeklerin genel kayıt dışı çalışma oranı ise 23,8 olarak kaydedildiği görünmekte. Yine TÜİK verilerine göre, tarım içi istihdamda Türkiye'deki kayıt dışı çalışma oranının % 84,5 olduğu hesaplanırken, kadınların tarım içi istihdamdaki oranı yüzde 96,5 olmuş, erkeklerin bu alandaki oranı ise % 76 olmuştur. Tarım dışı sektörlerde kadınların kayıt dışı çalışma oranı yüzde 20 olurken, erkeklerin ise kayıt dışılık oranının yüzde 16 olarak hesaplandığı görülmektedir.

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) verilerine bakıldığında, 2024'te OECD ülkelerinde kadınların işgücüne katılım oranı %66.7 iken, kadınların istihdam oranı %61 olmuştur. Ülkemizde ise bu oranlar, kadınların işgücüne katılım oranı %36.7 olurken, kadınların istihdam oranı ise %32 olmuştur. Bu da OECD ülkelerindeki kadınların ekonomik gücünün ülkemizde yarı yarıya daha az olduğunu ortaya koymaktadır.

Kadınların istihdamın önündeki engellerden en önemli kalıplaşmış cinsiyet rolleridir. Nitekim, her 3 kadından 2'si ev işleriyle meşgul olduğu için istihdam dışıdır. Ancak, erkeklerin önünde ev içi emeğe dair herhangi bir engel bulunmamaktadır. Ayrıca çocuk bakımına dair de, ebeveynler arası eşitsizlikler olduğu için ve kadınlar ev içi emeğe erkeklerden 5 kat daha fazla zaman ayırdıkları için kadınların istihdama güvenceli olarak katılımları zorlaşmaktadır.

Kadınların istihdama katılımı ülke için sadece ekonomik fayda sağlamayacak aynı zamanda toplumsal refaha da olumlu katkı sağlayacaktır. Kadınların ekonomik hayata katılımının ülkemizin milli gelirinin artmasına katkı sağlayacağı açıktır, ayrıca fert başı gelirden de olumlu yönde artış olacağı da bilinen bir gerçektir. Bütün bunların yanında, kadınların işgücüne katılımının artması, toplumsal cinsiyet rollerinin yeniden tanımlanmasına ve kadınların toplumda daha etkin roller üstlenmesine olanak sağlayacaktır.

Tüm bu bilgiler ışığında, kadınların güvencesiz çalışmasının önüne geçmek, kadınların istihdama güvenceli olarak katılımlarını arttırmak amacıyla yapılacak çalışmaları ele almak, gerekli yasal düzenlemelerin yapılması, var olan düzenlemelerin etkin bir şekilde hayata geçirilmesi için yapılacakların ele alınması amacıyla Anayasa'mızın 98. TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri kapsamında Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini saygılarımla arz ederim.

